

Motion till riksdagen

1988/89: Jo284

av Olle Östrand m. fl. (s)

Jordbrukarnas sociala situation

De flesta arbetstagnarna i Sverige har under årens lopp fått ordnad och förkortad arbetstid, speciellt de som har obekvämlig arbetstid. Samtidigt har lagstadgade eller avtalade semesterdagar ökat och möjligheterna att utnyttja dessa förbättrats. Speciellt har barnfamiljernas situation observerats och beaktats. Många vill i dag ta ut standardökningen i form av ledighet. De flesta familjer kan ta samlade ledigheter för resor och olika former av fritidsaktiviteter. Fria lördagar och söndagar eller motsvarande annan ledighet uppfattas som en självklarhet sedan en lång tid av de flesta.

Egna småföretagare lever i många avseenden under andra villkor och dessa kan variera mycket beroende på verksamhetens art och omfattning. Till denna grupp hör landets lantbrukare som i många fall är både ensamma ägare av företaget och utgör enda arbetskraften. En speciell grupp bland dessa utgör mjölk- och svinproducenter.

Av landets ca 100 000 lantbrukare har ca 40 000 mjölkkor eller svin. Huvuddelen av dessa består av enfamiljsföretag eller mindre.

Under ett antal år har genom avbytarverksamheten en betydande förbättring kunnat ske för många av dessa lantbrukare. Det har dock varit svårigheter att rekrytera personal till avbytarverksamheten och kostnaderna har för många uppfattats som höga speciellt för nystartade jordbrukare som ofta har hög skuldsättning, men samtidigt har större krav på ledighet. Även att få fram ersättare i samband med sjukdom kan vara svårt.

Enfamiljsjordbruket torde under överskådlig tid bli den dominerande företagsformen inom animalieproduktionen och speciellt inom mjölkproduktionen. För att dessa företagare skall bli delaktiga i samhällsutvecklingens sociala fördelar är det angeläget att avbytarverksamheten kan byggas ut. Det finns ett system, lantbrukarnas avbytarjämsn, som går att bygga vidare på. För att närmare belysa behoven av insatser och finansieringsfrågorna bör en närmare kartläggning göras av de långsiktiga lösningarna.

Därför bör riksdagen uppdraga till den sittande jordbruksutredningen att närmare belysa främst mjölkproducenternas sociala situation och föreslå lösningar på konstaterade problem.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär att jordbruksutredningen ges i
uppdrag att kartlägga avbytarsystemets framtida utformning och
föreslå lösningar i syfte att trygga denna verksamhet.

Stockholm den 25 januari 1989

Olle Östrand (s)

Axel Andersson (s)

Karl Hagström (s)

Sinikka Bohlin (s)

Iris Mårtensson (s)

Sigrid Bolkéus (s)

